

พระราชบัญญัติ หอการค้า พ.ศ. 2509

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2509

เป็นปีที่ 21 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหอการค้า จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติ หอการค้า พ.ศ. 2509

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

หอการค้า หมายความว่า สถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน

รัฐวิสาหกิจ หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเฉพาะที่เป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ

สหกรณ์ หมายความว่า สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เฉพาะที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ

นายทะเบียน หมายความว่า นายทะเบียนกลางหอการค้าหรือนายทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการรักษารักษาตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 2

การจัดตั้งหอการค้า

มาตรา 6 หอการค้ามี 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

- (1) หอการค้าจังหวัด
- (2) หอการค้าไทย
- (3) หอการค้าต่างประเทศ
- (4) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

มาตรา 7 ให้จัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงเศรษฐกิจ เพื่อควบคุมการออกใบอนุญาตและการจดทะเบียนหอการค้าทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรีด้วย

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้า

ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นนายทะเบียนกลางหอการค้ากับเป็นนายทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีด้วยและให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเป็นนายทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัด

มาตรา 8 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งหอการค้า เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน การตั้งสาขาหอการค้าจะกระทำมิได้

มาตรา 9 การขออนุญาตนั้น ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งมีจำนวน ไม่น้อยกว่าห้าคน ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 10 เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขออนุญาต และได้สอบสวนพิจารณาแล้ว เห็นว่าข้อบังคับไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่เป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และผู้เริ่มก่อการจัดตั้งเป็นผู้ซึ่งมีฐานะและความประพฤติดี ก็ให้นายทะเบียนสั่งอนุญาต และออกใบอนุญาตหอการค้าให้แก่ผู้ขอ แล้วจดทะเบียนหอการค้าให้ด้วย

ถ้านายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ขออนุญาตโดยมิชักช้า ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่ที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด การอนุญาตให้ตั้งหอการค้าและการเลิกหอการค้าให้นายทะเบียนกลางหอการค้าประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 11 ให้หอการค้าที่ได้รับอนุญาตและจดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

มาตรา 12 ถ้าใบอนุญาตหอการค้าสูญหายหรือถูกทำลายให้หอการค้ายื่นคำขอรับใบแทน

มาตรา 13 หอการค้าต้องมีข้อบังคับ และข้อบังคับนั้นอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

(1) ชื่อ

(2) วัตถุประสงค์

(3) ที่ตั้งสำนักงาน

(4) วิธีรับสมาชิกและให้สมาชิกออกจากหอการค้าตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(5) การดำเนินกิจการของหอการค้า การตั้ง การออกจากตำแหน่ง และการประชุมของกรรมการตลอดจนการประชุมใหญ่

ข้อบังคับของหอการค้าต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนพร้อมกับการยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งหอการค้า ก่อนออกใบอนุญาต ถ้านายทะเบียนเห็นสมควรจะสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นก็ได้

มาตรา 14 หอการค้าจังหวัดจะจัดตั้งขึ้นและดำรงอยู่ได้เฉพาะจังหวัดละหนึ่งหอเท่านั้น เว้นแต่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีให้มีหอการค้าจังหวัดเพียงหอเดียว เรียกว่า หอการค้าไทย

หอการค้าต่างประเทศจะจัดตั้งขึ้นและดำรงอยู่ได้เพียงสัญชาติละหนึ่งหอเฉพาะแต่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรีเท่านั้น

มาตรา 15 หอการค้าไทย หอการค้าต่างประเทศ สมาคมการค้า รัฐวิสาหกิจและสหกรณ์ อาจรวมกันจัดตั้งขึ้นเป็นสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยได้

มาตรา 16 ชื่อของหอการค้าต้องเป็นอักษรไทย แต่จะมีอักษรต่างประเทศกำกับไว้ท้ายหรือได้ชื่ออักษรไทยด้วยก็ได้ และจะใช้ชื่อได้แต่เฉพาะที่ปรากฏในข้อบังคับเท่านั้น ห้ามมิให้ใช้ข้อความ หอการค้าจังหวัดหอการค้าไทย หอการค้าต่างประเทศ หรือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยหรือข้อความที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน ประกอบชื่อ โดยมีได้เป็นหอการค้าตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หอการค้าจัดให้มีป้ายชื่ออ่านได้ชัดเจนติดไว้ที่หน้าสำนักงาน

มาตรา 17 ห้ามมิให้บุคคลใดใช้ชื่อที่มีอักษรไทยประกอบว่าหอการค้า หรือ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรืออักษรต่างประเทศซึ่งแปลหรืออ่านว่า หอการค้า หรือ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นอันเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมีได้เป็นหอการค้า เว้นแต่เป็นการใช้ในการขออนุญาตจัดตั้งหอการค้า

มาตรา 18 ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาสอบถามหรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการขออนุญาตจัดตั้งหอการค้าได้

หมวด 3

สมาชิกและคณะกรรมการของหอการค้า

มาตรา 19 หอการค้ามีสมาชิกได้เพียง 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

- (1) สมาชิกสามัญ
- (2) สมาชิกวิสามัญ
- (3) สมาชิกสมทบ
- (4) สมาชิกกิตติมศักดิ์

สมาชิกสามัญเท่านั้นมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการหอการค้า

มาตรา 20 ภายใต้บังคับมาตรา 21 สมาชิกของหอการค้าจังหวัดต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่หอการค้านั้นตั้งอยู่ และต้องเป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่มีบุคคลสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเกินกึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น และเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในทางการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ หรือต้องเป็นสมาคมการค้าที่มีสมาชิกซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด หรือต้องเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือสหกรณ์

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้มีสัญชาติไทย หรือสมาคมการค้าที่มีสมาชิกเป็นคนต่างด้าวเกินกึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด จะเป็นได้แต่เพียงสมาชิกสมทบของหอการค้าจังหวัดเท่านั้น

หอการค้าจังหวัดต้องเป็นสมาชิกของหอการค้าไทย

มาตรา 21 หอการค้าไทยประกอบด้วยสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีบุคคลสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเกินกึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น และเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ หรือเป็นรัฐวิสาหกิจ สหกรณ์หรือหอการค้าจังหวัด

มาตรา 22 หอการค้าต่างประเทศประกอบด้วยสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติต่างประเทศ หรือนิติบุคคลที่มีบุคคลสัญชาติต่างประเทศเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเกินกึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น รวมทั้งสาขาของนิติบุคคลที่จดทะเบียนในต่างประเทศด้วย และเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ

หอการค้าต่างประเทศต้องเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

มาตรา 23 สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนหอการค้าไทยมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนหอการค้าต่างประเทศหละห้าคน ผู้แทนสมาคมการค้าสมาคมละสองคน ผู้แทนรัฐวิสาหกิจแห่งละสองคน และผู้แทนสหกรณ์แห่งละสองคน

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของหอการค้าไทยหอการค้าต่างประเทศ สมาคมการค้าหรือสหกรณ์ จะเป็นได้ แต่เพียงสมาชิกสมทบของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเท่านั้น

มาตรา 24 ให้มีคณะกรรมการหอการค้า ดังต่อไปนี้

(1) คณะกรรมการหอการค้าจังหวัดประกอบด้วยกรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ มีจำนวนตามข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดนั้น

(2) คณะกรรมการหอการค้าไทยประกอบด้วยกรรมการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ มีจำนวนตามข้อบังคับของหอการค้าไทยแต่ในจำนวนนี้ต้องเลือกตั้งจากสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนหอการค้าจังหวัดต่าง ๆ ด้วยรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน

(3) คณะกรรมการหอการค้าต่างประเทศประกอบด้วยกรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่แห่งหอการค้าต่างประเทศเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญมีจำนวนตามข้อบังคับของหอการค้าต่างประเทศนั้น

(4) คณะกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

(ก) ประธานกรรมการหอการค้าไทยเป็นประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง

(ข) รองประธานกรรมการสองคน ให้คณะกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากกรรมการฝ่ายหอการค้าไทยเป็นรองประธานคนหนึ่ง และจากกรรมการฝ่ายหอการค้าต่างประเทศเป็นรองประธานคนที่สอง

(ค) ประธานกรรมการหอการค้าต่างประเทศทุกคนเป็นกรรมการ

(ง) สมาชิกผู้แทนสมาคมการค้าซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเลือกตั้งมีจำนวนรวมกันสี่คน เป็นกรรมการ

(จ) สมาชิกผู้แทนหอการค้าไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเลือกตั้งจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (ค) และ (ง) รวมกันเป็นกรรมการ

(ฉ) สมาชิกผู้แทนรัฐวิสาหกิจและสหกรณ์ซึ่งกระทรวงเศรษฐกิจแต่งตั้งมีจำนวนรวมกันหกคน เป็นกรรมการ

หมวด 4

การดำเนินกิจการของหอการค้า

มาตรา 25 ให้หอการค้ามีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของหอการค้า และเป็นผู้แทนของหอการค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งคนใดหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา 26 นอกจากการออกจากตำแหน่งกรรมการตามข้อบังคับของหอการค้าแล้ว ให้กรรมการหอการค้าออกจากตำแหน่งเมื่อเป็นบุคคลล้มละลายหรือเมื่อต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่มีสิทธิเป็นกรรมการหอการค้าใด ๆ อีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสามปีนับแต่ได้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย หรือนับแต่วันพ้นโทษ

มาตรา 27 สมาชิกของหอการค้ามีสิทธิขอตรวจสอบกิจการและทรัพย์สินของหอการค้าได้ โดยยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อหอการค้า

มาตรา 28 หอการค้ามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินและเศรษฐกิจโดยทั่วไป เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้าและการเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า

(2) รับผิดชอบและให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

(3) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

(4) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ

(5) ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือตามที่ทางราชการมอบหมาย

มาตรา 29 ภายใต้บังคับมาตรา 28 ห้ามมิให้หอการค้ากระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้านั่นเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วนถือหุ้นเป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ

(2) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ ในอันที่จะครุลาสินค้านำหรือค่าบริการให้ตกต่ำเกินสมควร หรือทำให้สูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดปั่นป่วนเกี่ยวกับราคาสินค้าหรือค่าบริการ

(3) ให้เงิน หรือให้ยืมเงินแก่สมาชิกหรือบุคคลอื่นใด เว้นแต่เป็นการให้เพื่อการกุศลสาธารณะ หรือตามหน้าที่ศีลธรรม หรือตามควรแก่อริยาศัยในสังคม

(4) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ เพื่อเพิ่ม ลด หรือจำกัดปริมาณการผลิต ปริมาณสินค้าที่จำหน่ายหรือบริการอื่น และการดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นผลเสียหายแก่ตลาดการค้า การเงิน ภายในหรือภายนอกประเทศ หรือเศรษฐกิจของประเทศ

(5) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายการแข่งขันอันพึงมีตามปกติวิสัยของการประกอบวิสาหกิจ เว้นแต่จะเป็นการปฏิบัติตามนโยบายหรือระเบียบของทางราชการ

(6) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(7) กีดกันหรือขัดขวางมิให้ผู้ใดซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกได้ตามข้อบังคับของหอการค้าเข้าเป็นสมาชิก หรือบังคับด้วยประการใด ๆ ให้เข้าเป็นสมาชิกโดยผู้ใดไม่สมัครใจ หรือให้สมาชิกออกจากหอการค้าโดยเจตนาอันไม่สุจริต หรือขัดต่อข้อบังคับของหอการค้า

(8) เปิดเผยสถิติ เอกสาร หรือข้อความอันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนได้เสีย โดยเฉพาะของสมาชิกผู้ใด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากสมาชิกผู้นั้น

(9) ให้ หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ของกรรมการ

มาตรา 30 ห้ามมิให้หอการค้าแบ่งปันผลกำไรหรือรายได้ให้แก่สมาชิก หรือดำเนินการในทางการเมือง

หมวด 5
ควบคุมหอการค้า

มาตรา 31 ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการหรือสมาชิกมาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของหอการค้า หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของหอการค้าได้

มาตรา 32 เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของหอการค้าได้ในระหว่างเวลาทำงานของหอการค้า

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้นักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

ในการปฏิบัติการของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควรหรือให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ขอร้อง

มาตรา 33 ให้หอการค้าจัดทำทะเบียนสมาชิกเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของหอการค้าและให้ส่งสำเนาทะเบียนสมาชิคนั้นแก่นายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนเป็นหอการค้าทะเบียนสมาชิคนั้นอย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อและสัญชาติของสมาชิก
- (2) ชื่อที่ใช้ในการประกอบวิสาหกิจและประเภทของวิสาหกิจ
- (3) ที่ตั้งสำนักงานของสมาชิก
- (4) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

เมื่อมีการรับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิก ให้หอการค้าแจ้งการรับสมาชิกใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงนั้นต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา 34 ให้หอการค้าจัดทำงบดุลอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรอบสิบสองเดือน อันจัดว่าเป็นรอบปีในทางบัญชีของหอการค้า นั้น

งบดุลนั้นต้องมีรายการแสดงจำนวนสินทรัพย์และหนี้สินของหอการค้า กับทั้งบัญชีรายรับรายจ่าย งบดุลต้องทำให้แล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ของหอการค้าภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีการบัญชี

มาตรา 35 ให้หอการค้าจัดทำรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานกิจการของหอการค้าเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุลและให้ส่งสำเนารายงานกับงบดุลไปยังนายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

มาตรา 36 การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของหอการค้าจะกระทำได้อีกแต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจด

ทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ แต่ถ้านายทะเบียนเห็นว่าการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นขัดต่อวัตถุประสงค์ของหอการค้า หรือขัดต่อกฎหมาย ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับนั้น

ถ้านายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับให้นำมาตรา 10 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 37 การตั้งกรรมการหรือการเปลี่ยนตัวกรรมการของหอการค้า ต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าผู้ได้รับการตั้งให้เป็นกรรมการนั้นเป็นผู้ซึ่งไม่มีฐานะสมควรหรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน นายทะเบียนมีอำนาจจะไม่รับจดทะเบียนผู้เป็นกรรมการของหอการค้า

มาตรา 38 ผู้ใดประสงค์จะขอตรวจหรือคัดเอกสาร หรือขอให้คัดและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับหอการค้า ให้ยื่นคำขอตามแบบที่นายทะเบียนกลางหอการค้ากำหนด

มาตรา 39 เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการ กรรมการหรือสมาชิกของหอการค้ากระทำการใด ๆ อันอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการ กรรมการหรือสมาชิกนั้นระงับหรือจัดการแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา 40 เมื่อหอการค้ากระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 29 รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กรรมการทั้งคณะหรือเป็นรายบุคคลออกจากตำแหน่งได้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการหรือกรรมการนั้นไม่มีสิทธิเป็นกรรมการหอการค้าอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสามปี นับแต่วันที่ถูกรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง

มาตรา 41 เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าหอการค้าใดจะดำเนินการไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้หอการค้านั้นแจ้งวันเวลาประชุมทุกคราวมาให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปฟังการประชุมได้

หอการค้าใดไม่แจ้งวันเวลาประชุมตามคำสั่งของนายทะเบียนให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หอการค้านั้นงดการประชุมได้ ครั้งหนึ่ง ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสั่ง

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้งดการประชุม ให้นำมาตรา 10 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 42 ถ้าที่ประชุมใหญ่ของหอการค้าลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของหอการค้า เมื่อสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนมตินั้นได้ แต่ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้เพิกถอนนั้นให้กระทำภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ลงมตินั้น

มาตรา 43 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เลิกหอการค้าได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อปรากฏว่าการกระทำของหอการค้าผิดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(2) เมื่อหอการค้าปฏิบัติการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 29 และการกระทำนั้นเป็นการเสียหายอย่างร้ายแรง

(3) เมื่อหอการค้าไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป หรือหยุดดำเนินกิจการตั้งแต่สองปีขึ้นไป

(4) เมื่อปรากฏว่าหอการค้าให้ หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ของกรรมการ

กรรมการของหอการค้าที่รัฐมนตรีสั่งให้เลิกตาม (1) (2) หรือ (4) ผู้ใดซึ่งมีส่วนในการกระทำอันเป็นเหตุให้หอการค้านั้นถูกรัฐมนตรีสั่งให้เลิก ไม่มีสิทธิเป็นกรรมการหอการค้าอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่รัฐมนตรีสั่งให้เลิกหอการค้านั้น

หมวด 6

การเลิกหอการค้า

มาตรา 44 หอการค้าขอมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก

(2) เมื่อล้มละลาย

(3) เมื่อรัฐมนตรีสั่งให้เลิกตามมาตรา 43

ให้หอการค้าที่เลิกตาม (1) หรือ (2) แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเหตุที่ทำให้เลิก

มาตรา 45 ภายใต้บังคับมาตรา 10 วรรคสาม เมื่อหอการค้าใดเลิกไปเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในมาตรา 44 ให้นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตและขีดชื่อหอการค้านั้นออกจากทะเบียน ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าหอการค้านั้นคงดำเนินการต่อไปได้ เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชีเท่านั้น

มาตรา 46 การชำระบัญชีหอการค้าซึ่งเลิกตามมาตรา 44 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 47 เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใดจะแบ่งให้แก่สมาชิกของหอการค้าไม่ได้ ทรัพย์สินทั้งนั้นจะต้องโอนไปให้แก่บุคคลอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของหอการค้า หรือถ้าไม่ได้ระบุไว้ก็ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ว่าจะ โอนไปให้แก่บุคคลใดที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะในกรณีนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ให้ทรัพย์สินที่เหลือนั้นตกเป็นของรัฐ

หมวด 7

บทกำหนดโทษ

มาตรา 48 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 49 ผู้ใดเป็นสมาชิกของหอการค้าที่มีได้รับอนุญาตตามมาตรา 8 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 50 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะได้จัดการแก้ไขให้ถูกต้อง

มาตรา 51 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 17 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา 52 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 18 หรือมาตรา 31 หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 32 วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 53 หอการค้าใดไม่ยอมให้สมาชิกตรวจสอบกิจการและทรัพย์สินของหอการค้านั้นตามมาตรา 27 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 54 หอการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 30 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 55 กรรมการของหอการค้าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือกระทำการอันเป็นการผิดวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของหอการค้าและการกระทำนั้นเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา 56 หอการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 หรือมาตรา 37 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 57 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 39 หรือมาตรา 41 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 58 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 40 หรือยังขึ้นเป็นกรรมการหรือสมาชิกของหอการค้าที่เลิกตามมาตรา 44 หรือตามมาตรา 61 วรรคสามแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 59 หอการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา 44 วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 46 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 60 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 61 บรรดาหอกการค้า สภาการค้า หรือสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับหอกการค้าที่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะเป็นหอกการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ต้องขออนุญาตเป็นหอกการค้าภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและเมื่อได้รับอนุญาตให้เป็นหอกการค้าตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นำทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชื่อหอกการค้า สภาการค้า หรือสมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียนสมาคม

บรรดาทรัพย์สินและหนี้สินของหอกการค้า สภาการค้า หรือสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับหอกการค้าที่ได้รับอนุญาตและจดทะเบียนเป็นหอกการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ ให้โอนมาเป็นของหอกการค้าที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่

ถ้าหอกการค้า สภาการค้า หรือสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับหอกการค้าที่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ขออนุญาตเป็นหอกการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นอันเลิกและให้นำทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชื่อหอกการค้า สภาการค้า หรือสมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียนสมาคม

ถ้าหอกการค้า สภาการค้า หรือสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับหอกการค้าไม่พอใจในคำสั่งของนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ให้ขจัดชื่อออกจากทะเบียนสมาคม ก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรี ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ค่าธรรมเนียม

(1) ค่าขอ	ฉบับละ	2 บาท
(2) ใบอนุญาตหอการค้า	ฉบับละ	500 บาท
(3) ใบแทนใบอนุญาตหอการค้า		50 บาท
(4) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ หรือการจดทะเบียนตั้ง หรือเปลี่ยนตัวกรรมการ	ครั้งละ	5 บาท
(5) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร	ครั้งละ	5 บาท
(6) การขอให้คัดและรับรองสำเนาเอกสาร	ฉบับละ	20 บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในเวลานี้ไม่มีกฎหมายที่วางระเบียบการจัดตั้งและการดำเนินงานของหอการค้าไว้โดยตรง หอการค้าต่าง ๆ รวมทั้งสภาการค้าต้องจดทะเบียนเป็นสมาคมธรรมดาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และแม้ว่ารัฐบาลจะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสมาคมการค้าขึ้นเป็นเอกเทศ โดยแยกสมาคมการค้าออกจากสมาคมธรรมดาก็ดี แต่เนื่องจากหอการค้ามีลักษณะแตกต่างกับสมาคมการค้าทั้งในส่วนประกอบและหน้าที่ จึงสมควรตรากฎหมายว่าด้วยหอการค้าขึ้น โดยเฉพาะ